

Työeläkevakuuttajien riskienhallinta

Työeläkevakuuttajien hallinnon syventävä koulutus, webinaari 8
3.6.2021

Mikael Kulikoff
kehityspäällikkö
Työeläkevakuuttajat Tela

Sisältö

1. Riskien hallinta työeläkevakuuttamisessa
2. Säädökset ja ohjeet
3. Riskienhallinnan osa-alueet

Ennakkokysymys: Työeläkeyhtiön riskienhallinnasta vastaa

1. Riippumaton riskienhallintatoiminto
2. Sisäinen valvonta
3. Hallitus

Riskienhallinta työeläkevakuuttamisessa

Riskienhallinnan ensisijaisena tavoitteena on vakuutettujen ja vakuutusnottajien oikeuksien turvaaminen.

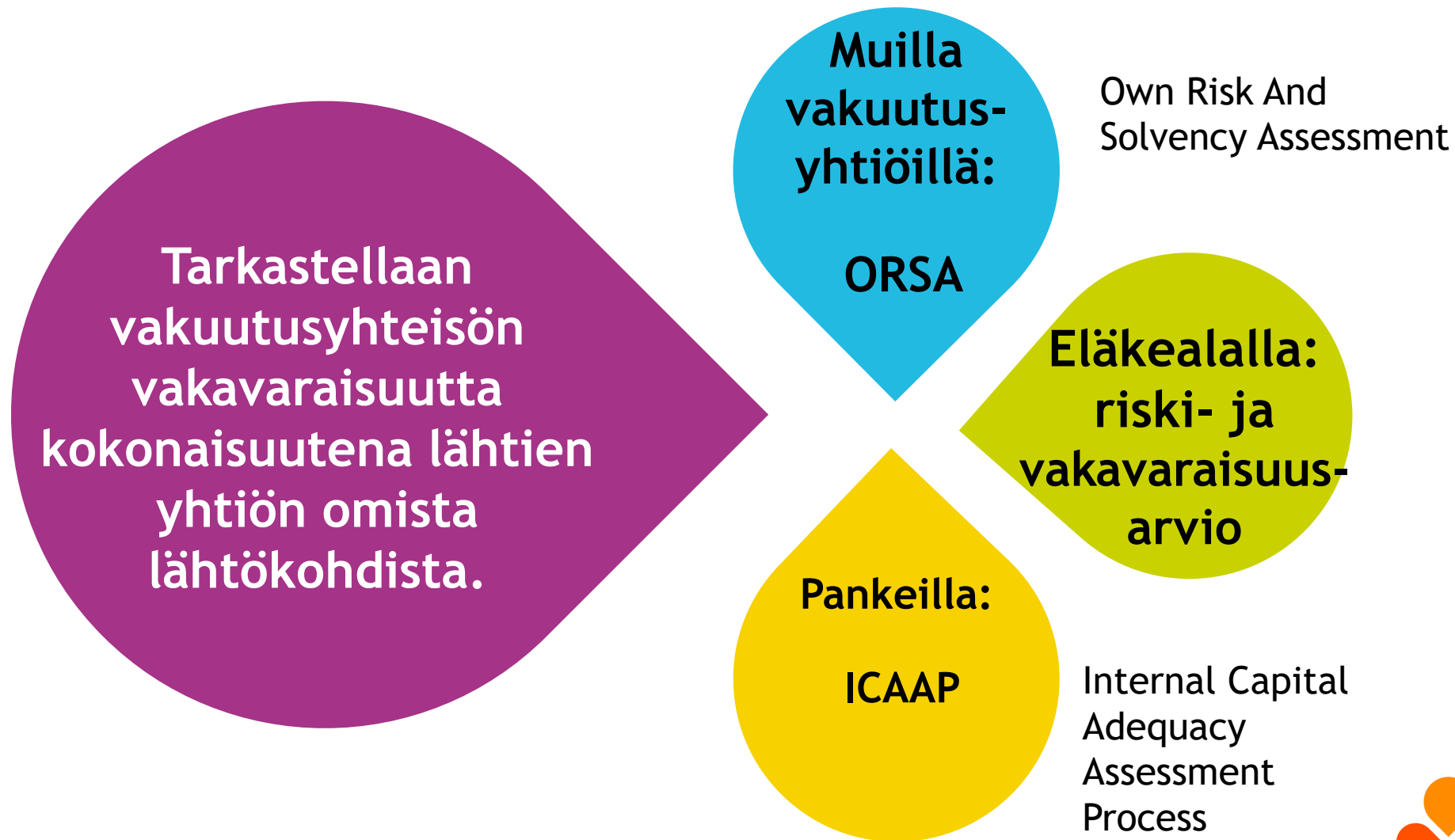
Riskienhallinnalla

- tuetaan tietoista riskinottoa ja luodaan lisäarvoa yritykselle
- varmistetaan, että riskit ovat oikeassa suhteessa riskinkantokykyyn ja riskinottohalukkuuteen
- turvataan toiminnan jatkuvuutta
- estetään työeläkevakuuttajan toimintaa uhkaavien riskien toteutumisista
- minimoidaan tai rajoitetaan toteutuneiden riskien aiheuttamat vahingot

Riskienhallinta on...

- osa sisäistä valvontaa
- liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien
 - Tunnistamista
 - Arviointia
 - Rajoittamista
 - Valvontaa
- vakavaraisuussäännösten noudattamista
 - Vain yksityisaloille
 - Huomioidaan olennaiset riskit, joita voidaan arvioida kvantitatiivisesti
- riski- ja vakavaraisuusarvion huomioimista
 - Sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista arviota
 - Kevällä riskiarvio ilman vakavaraisuusarviota

Riski- ja vakavaraisuusarviointi

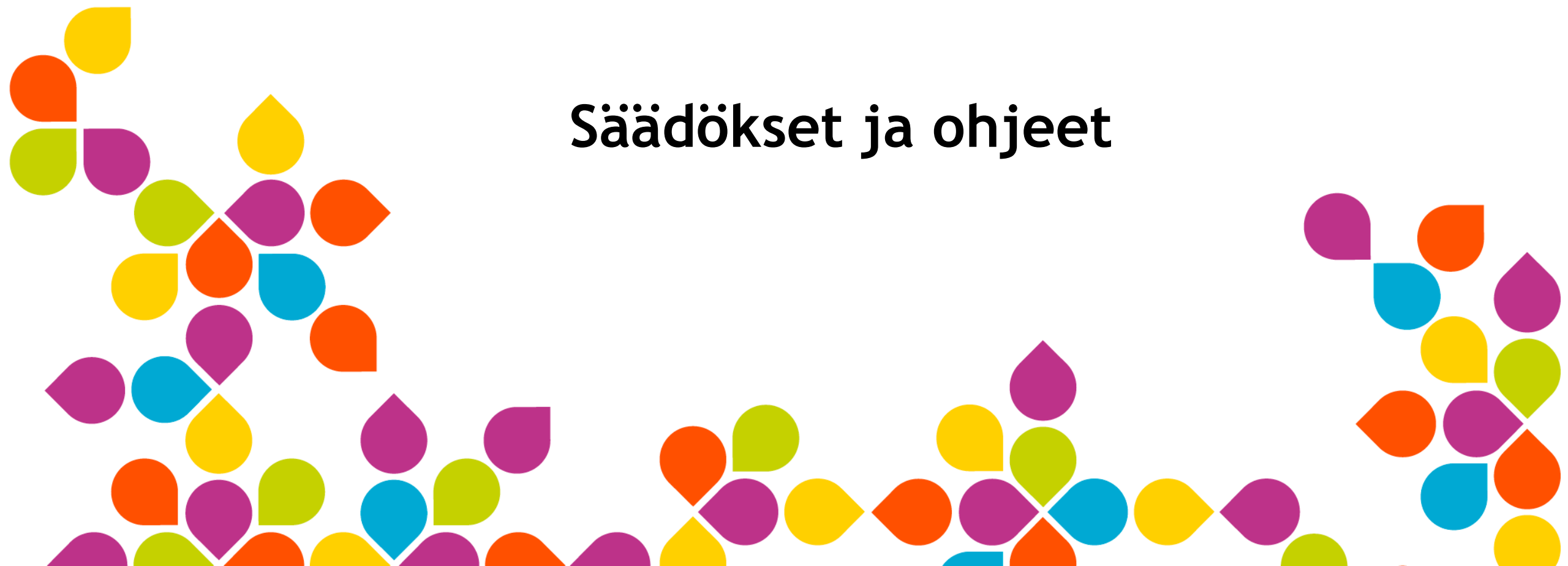
Riskienhallinnan vastuiden jakautuminen

- Kokonaisvastuu sisäisestä valvonnasta on hallituksella

Riskienhallinnan toteuttamisen vastuut

- Riskiä ottava toiminto vastaa omista riskeistään
- Riippumattomat riskien valvontatoiminnot
 - vastaavat riskienhallintamenetelmistä ja -periaatteiden kehittämisestä
 - tukevat riskiä ottavien toimintojen riskienhallinnan toiminnan ja riittävyyden varmistamisessa
 - valvovat riskitilannetta ja ohjeiden noudattamista
- Sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyttä

Säädökset ja ohjeet

Riskienhallinta työeläkeyhtiöissä (TVYL §12 c, MOK)

Työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava yhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä riskienhallintajärjestelmä, joka kattaa yhtiöön kohdistuvien riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuvan tunnistamisen, mittaamisen, seurannan, valvonnan ja raportoinnin.

- Riskienhallinnan on katettava seuraavat osa-alueet:
 - 1) varojen ja vastuiden hallinta;
 - 2) sijoitukset;
 - 3) maksuvalmius;
 - 4) keskittymäriskin hallinta; ja
 - 5) operatiivisten riskien hallinta.
- Yhtiöllä on oltava riskienhallintatoiminto, joka on riippumaton riskiä ottavista toiminnoista.
- Hallituksen arvioitava 1 krt/v.

Riskienhallinta (MOK) 1/2

- Riskienhallinta tarkoittaa
 - Strategioita
 - Prosesseja
 - Raportointimenettelyjä
 - Ehkäiseviä toimenpiteitä
- Tunnistetaan, valvotaan, mitataan, seurataan ja hallitaan riskejä, jotka kohdistuvat yhtiöön, aiheutuvat sen liiketoiminnasta tai liittyvät oleellisesti sen liiketoimintaan.
- Oltava toimiva osa organisaatorakennetta ja päätöksentekoprosesseja.

Riskienhallinta (MOK) 2/2

- Olennaiset yhtiön toimintaan vaikuttavat sisäiset ja ulkoiset sekä ulkoistettujen toimintojen riskit
- Yksittäiset riskit ja yksittäisten riskien yhteisvaikutukset
- Hallitus vastaa riittävästä riskienhallinnasta, hyväksyttävä vuosittain kirjalliset toimintaperiaatteet.

Riskienhallintatoiminto (MOK)

- Oltava toiminnallisesti riippumaton riskiä ottavista toiminnoista
 - helpotettava riskienhallinnan täytäntöönpanoa
- Ylläpitää, kehittää ja valmistelee riskienhallinnan periaatteita hallituksen vahvistettaviksi sekä laatii menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa ja mittaamisessa.
- Seurattava, että riskit tulevat yhtiössä asianmukaisesti ja annetun ohjeistuksen mukaisesti
 - tunnistetuiksi
 - valvotuiksi
 - mitatuiksi
 - seuratuiksi
 - raportoiduiksi ja
 - hallituiksi.
- Yhtiöllä tulee olla riskienhallintaan tarvittavat menetelmät
 - Sekä määrällisiä että laadullisia

Riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet (MOK) 1/2

- Hallituksen on vuosittain hyväksyttävä yhtiön koko toiminnan kattavat kirjalliset toimintaperiaatteet
- Riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteissa tulee määritellä yhtiön merkittävimmät
 - Riskit
 - Mittarit (miten riskiä mitataan ja seurataan)
 - Riskinoton rajat
 - Riskienhallinnan tavoitteet
 - Riskinhallintatoimenpiteet
 - Vastuut (kuka vastaa) ja
 - Valvontaperiaatteet (miten riskin pysymistä hyväksyttävissä rajoissa valvotaan)

Riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet (MOK) 2/2

- Lisäksi tarvittaessa keskeisille toiminnoille tai prosesseille erilliset riskienhallinnan toimintaperiaatteet.
- Toimintaperiaatteissa riskinoton rajoja määritettäessä tulee ottaa huomioon yhtiön riskinotto- /riskinkantokyky.
- Myös ulkoistetut toiminnot
- Toimintaperiaatteista on käytävä ilmi, miten riskeistä raportoidaan.
- Riskienhallinnan kokonaistilanteesta tulee raportoida vähintään vuosittain yhtiön hallitukselle.

Eroaakohan työeläkeyhtiöiden ja Kevan riskienhallinnan sääntely toisistaan?

1. Kyllä, yhtiöillä enemmän sääntelyä
2. Kyllä, Kevalla enemmän sääntelyä
3. Ei, suunnilleen samaa molemmille

Laki Kevasta §9

Hallituksen tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuskunnassa käsiteltävät asiat ja huolehtia valtuuskunnan päätösten toimeenpanosta;
- 2) ohjata ja valvoa Kevan toimintaa;
- 3) laatia eläkevarojen sijoittamista koskeva suunnitelma sekä käsitellä muutkin sijoitustoiminnan kannalta periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 4) huolehtia Kevan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Laki Kevasta §25

Kevalla on oltava sen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä riskienhallintajärjestelmä, joka kattaa Kevaan kohdistuvien riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuvan tunnistamisen, seurannan, valvonnan ja raportoinnin.

- Riskienhallinnan on katettava seuraavat osa-alueet:
 - 1) sijoitukset;
 - 2) maksuvalmius;
 - 3) keskittymäriskit; ja
 - 4) operatiiviset riskit.
- Kevalla on oltava riskienhallintatoiminto, joka on riippumaton riskejä ottavista toiminnoista.

Riskienhallinta

(Laki Kevasta, hallituksen esityksen 21/2015 perustelut)

- Riskienhallinnalla tarkoitetaan
 - Strategioita
 - prosesseja ja
 - raportointimenettelyjä, joilla tunnistetaan, seurataan ja hallitaan Kevaan kohdistuvia erilaisia riskejä.
- Riskienhallinnassa on otettava huomioon kaikki merkittävät Kevan toimintaan vaikuttavat sisäiset ja ulkoiset riskit.
 - esimerkiksi likviditeettiriski, strategiset riskit ja maineriski.
- Yksittäiset riskit ja yksittäisten riskien yhteisvaikutukset
- Riskienhallinta on sisällytettävä tiiviisti osaksi Kevan organisaatorakennetta ja päätöksentekoprosesseja.
- Kevan organisaatorakenteen tulee olla sellainen, että se tukee tehokkaan riskienhallinnan järjestämistä.

Riskienhallintatoiminto

(Laki Kevasta, hallituksen esityksen 21/2015 perustelut)

- Riskienhallintatoiminnon on oltava riippumaton riskiä ottavista toiminnoista.
 - helpotettava riskienhallinnan täytäntöönpanoa.
- Ylläpitää, kehittää ja valmistelee riskienhallinnan periaatteita hallituksen vahvistettavaksi sekä laatii menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa.
- Toiminnon tehtävänä on seurata, että riskit tulevat Kevassa asianmukaisesti ja annetun ohjeistuksen mukaisesti
 - Tunnistetuiksi
 - Arvioituiksi
 - Seuratuiksi ja
 - Valvotuiksi.

Riskienhallinnan osa-alueet

Varojen ja vastuiden hallinta (työeläkeyhtiöt)

- Vakuutusmaksun ja vastuvelan riittävyys
- Järjestelmän yhteisellä vastuulla oleva osa ja yhtiön omalla vastuulla oleva osa
- Yhteiset laskuperusteet
 - Poikkeamariski
- Tuottovaatimus
 - Poikkeamariski

Sijoitusriskit

- Tuottavasti ja turvaavasti
- Voidaan hallita esimerkiksi
 - Vakavaraisuussäätelyn avulla (vain yksityisaloilla)
 - Muiden sijoitustoiminnan rajoitteiden avulla
- Sijoitussuunnitelma (hallitus hyväksyy)

Maksuvalmiusriski

- Tarkoitetaan riskiä, että sijoituksia ei saada myytyä oikeaan aikaan toiminnan rahoittamiseksi tai sijoitustappioiden välttämiseksi.
 - Eläkemenot hyvin ennustettavissa, sijoitukset melko likvidejä
- Eläkejärjestelmän pitkän aikahorisontin vuoksi ei ole olennaista, että kaikki sijoitukset olisivat joka hetki rahaksi muutettavissa.
- Voidaan hallita esimerkiksi limiiteillä tai valvonnalla

Keskittymäriski

- Tarkoittaa riskin lisääntymistä sijoitussalkun riittämättömän hajautuksen vaikutuksesta.

Hallintakeinoja

- Kokonaishajautuksen arviointi
- Vakavaraisuussäädökset (yksityisille)
 - mm. allokaation rajoitukset

Operatiiviset riskit

- Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riittämättömiin tai epäonnistuneisiin sisäisiin prosesseihin, henkilöstöön ja järjestelmiin sekä ulkoisiin tapahtumiin liittyvää tappioriskiä
- Esimerkiksi
 - strategiariskit
 - tietojärjestelmiin liittyvät riskit ml. tietoturva- ja tietosuojariskit
 - myyntiin ja markkinointiin liittyvät riskit
 - katastrofiriskit
- Voidaan hallita mm.
 - raportoinnin ja valvonnan keinoin
 - jatkuvuus- ja valmiussuunnittelulla

KIITOS!

Mikael Kulikoff
mikael.kulikoff@tela.fi